

Aan: Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit

Datum : 31 mei 2019
Kenmerk : U19035
Betreft : Consultatie subsidieregeling sanering varkenshouderijen
Bijlage : Overzicht van technische en juridische opmerkingen bij Srv
Contact : Henk Boelrijk: 06-53350862. hboelrijk@pov.nl

Geacht ministerie,

Hierbij wil de Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV) reageren op de conceptsubsidie regeling sanering varkenshouderijen (Srv) Dit in aansluiting op het constructieve overleg dat de POV via de lijn van de Coalitie Vitalisering Varkenshouderij met het ministerie van LNV heeft gehad bij het tot stand komen van de concept regeling.

De hieronder aangegeven punten komen voort uit de ledenraadpleging die de POV de afgelopen weken heeft gedaan en zijn besproken in het Landelijk Bestuur van de POV op 29 mei jl.

Berekening van de geurscore (artikel 2)

Er zijn veel vragen binnengekomen bij de POV over het berekenen van de geurscore. De methodiek voor het bepalen van de geurscore roept nog veel vragen op. De benadering is niet consequent. Herijking is noodzakelijk. Het verzoek is om te overwegen om ligging van bedrijven ten opzichte van recreatieobjecten in de berekening van de geurscore mee te nemen. Tweede aandachtspunt is het meewegen in de geurscore van concrete toekomstsituaties. Bijvoorbeeld het realiseren van een nieuwe woonwijk die van invloed kan zijn op de toekomstige geurscore.

Ontoereikende termijnen

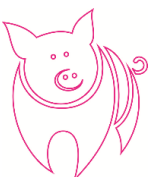
In artikel 5 van de conceptregeling zijn termijnen vastgesteld van 8 maanden en 14 maanden. Leden van de POV geven aan deze termijnen te kort te vinden om tot een zorgvuldige afwikkeling van de bedrijfsbeëindiging, inclusief bestemmingswijziging, conform de bepalingen in de regeling te komen. Deze zorg hangt samen met de processen die op lokaal niveau moeten plaatsvinden vanuit de betreffende gemeenten. Ervaring leert dat dat gemeenten meer tijd nodig hebben. De POV stelt voor deze termijnen te herijken. Denklijn is om de termijn van 8 maanden te verlengen naar 12 maanden en de termijn van 14 maanden naar 18 maanden. Onze inschatting is dat het ruimer vaststellen van de termijnen deelname aan en zorgvuldige uitvoering van de regeling ten goede kan komen.

Professieverbod

In artikel 5 f onder ten derde is opgenomen dat een varkenshouder die een locatie beëindigd door deelname aan de regeling zijn hele leven elders geen nieuwe varkenshouderij meer mag opstarten. De POV kent de achtergrond van deze discussie. Deze vereiste blijft echter bij potentiële deelnemers aan de regeling veel onbegrip en weerstand oproepen. De POV stelt daarom voor deze bepaling uit de regeling te halen of het professieverbod aan een termijn te binden.

Flankerend beleid

De POV wil opnieuw aandacht vragen voor een adequaat en helder flankerend beleid vanuit provincies en gemeenten. Uit onze ledenconsultatie wordt bevestigd dat de verschillen tussen provincies en

gemeenten groot zijn. Er is nog veel onduidelijkheid over de instrumenten die provincies en gemeenten ter beschikking stellen. In dit kader vragen wij ook aandacht voor een goed flankerend beleid voor de bedrijven die deelnemen in de stoppersregeling en in 2020 hun bedrijf willen beëindigen.

Herbestemming bedrijfswoning

In een brief d.d. 5 april 2019 aan de minister van LNV heeft de Coalitie Vitalisering Varkenshouderij aandacht gevraagd voor de problematiek van herbestemming van bedrijfswoningen. Dit urgente probleem is nog niet opgelost. Op dit moment kan niet worden gewaarborgd wat de status van de woningen van de ondernemers zal zijn als zij hun bedrijf op de betreffende locatie beëindigen conform de voorwaarden die nu zijn opgenomen in de concept saneringsregeling. Dit brengt grote onzekerheid met zich mee. Er kan een situatie ontstaan dat het gezin daar in feite illegaal woont, omdat er niet langer sprake is van een bedrijfswoning. De POV is van mening dat deze ongewenste planologische situatie rond de bedrijfswoningen de belangstelling voor de regeling zeer negatief kan beïnvloeden. Wij dringen er daarom op aan om snel een concrete oplossing te realiseren voor deze problematiek zodat er geen belemmeringen zijn om bij beëindiging van agrarische bedrijfsactiviteiten op een locatie de bedrijfswoning om te zetten naar een burgerwoning of een aparte categorie bedrijfswoning welke legale bewoning mogelijk maakt, zonder dat de omliggende agrarische bedrijven hierdoor worden belemmerd in hun bedrijfsvoering of ontwikkelingsmogelijkheden.

Toelichting

Veel vragen van onze leden hadden betrekking op interpretatie en de behoefte aan verduidelijking van de regeling. Deze punten zijn zoveel mogelijk al ingebracht bij LNV. Wij gaan er vanuit dat op basis hiervan de toelichting bij de regeling wordt aangepast. In de bijlage bij deze brief nog een opsomming van deze aandachtspunten.

Vanuit de Coalitie ViVa is er eerder voor gepleit de toelichting te richten op de doelstellingen en uitvoering van de regeling en 'algemene beleidsmatige beschouwingen' zoveel mogelijk weg te laten. Onze leden storen zich aan de passage over de werking van luchtwassers in paragraaf 2 van de toelichting (beleidscontext) De POV zet grote vraagtekens bij de uitkomsten van het onderzoek dat is uitgevoerd door WUR en is hierover nog in overleg met het ministerie van I&W. De POV pleit er voor om deze passage uit de toelichting te verwijderen. Het zelfde bepleit de POV voor passage 'Geurhinder kan bij de mens verschillende reacties en effecten veroorzaken' Deze passage vinden wij tendentiekus en niet ter zake doende.

Wij zijn graag bereid om de geschetste punten nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Producenten Organisatie Varkenshouderij

Linda Janssen
Voorzitter

Overzicht van technische en juridische opmerkingen bij Srv

1. Algemeen

- Over de herbestemming van bedrijfswoningen is nog geen duidelijkheid. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor de Afstemmingsgroep. De verwachting is dat het Rijk (Ministeries LNV, BZK, I&W) snel met een reactie zal komen op de brandbrief die door de CoViVa is gericht aan de Minister van LNV. Naast wetgeving vanuit het Rijk is ook de afstemming met bevoegd gezag in de regio's (provincies en gemeenten) van belang hoe zij wettelijke kaders gaan hanteren. De Coalitie en de POV gaan er van uit dat voor het volgend Bestuurlijk Overleg er een helder antwoord is op de vragen van de CoViVa.
- Varkenshouders met een beschikking kunnen zich acht weken na subsidieverlening nog bedenken. De gereserveerde middelen voor deze groep zullen beschikbaar moeten komen voor een tweede ronde aanvragers conform hun positie op de rangschikking van de aanvragen. Voor deelnemers aan de tweede ronde gelden dezelfde voorwaarden als deelnemers aan de eerste ronde. Dit vraagt om een heldere procedure hoe om te gaan met de reservelijst.

Algemene opmerkingen bij de conceptregeling die nu ter inzage ligt:

- Conform de modelovereenkomst dient een deelnemer aan de regeling zich te committeren aan een professioneelverbod. Het voorstel is om deze bepaling te schrappen of om hieraan een termijn te koppelen vanuit het oogpunt van doelmatigheid. Denk aan de situatie van een relatief jonge ondernemer met een varkenshouderijlocatie nabij de bebouwde kom, die in principe zou willen deelnemen aan de regeling. Deze zal door het professioneelverbod terughoudend zijn, omdat hij niet op een toekomstvast locatie elders aan de slag kan. Vanuit de doelstelling om omgevingsoverlast te reduceren wordt een dergelijk varkenshouderijlocatie idealiter wel gesaneerd. Door een termijn van 24 maanden aan het professioneelverbod te koppelen kan dit effect ondervangen worden.
- Deelnemers van de regeling leveren hun varkensrechten in en moeten de activiteiten op een locatie afbouwen. Hoe wordt ervoor zorggedragen dat zij verantwoord kunnen afbouwen, terwijl hun varkensrechten zijn ingeleverd, en niet beboet worden omdat zij op peilmoment 31 december onvoldoende varkensrechten hebben?

2. Specifieke onderdelen regeling en toelichting

Regeling

- De begripsomschrijvingen zijn niet in alle gevallen scherp en bovendien worden deze niet consequent gehanteerd. Dit kan zorgen voor onduidelijkheid, geschillen en ongewenste interpretaties van de regeling. Enkele voorbeelden:
  - Regeling Artikel 1, Dierenverblijf: een overdekte ruimte waarbinnen dieren worden gehouden.

Suggestie: Een overdekte ruimte waarbinnen dieren worden gehouden en waarvoor de benodigde vergunningen zijn verstrekt.

- Regeling Artikel 1, Geurige object: een in de Basisregistratie adressen en gebouwen opgenomen verblijfsobject met een woonfunctie, dat niet een bedrijfswoning is van een landbouwonderneming.

Opmerking: hoe om te gaan met tuinders en akkerbouwers die in een bedrijfswoning van een landbouwonderneming wonen en ook overlast kunnen ervaren? Wordt daarnaast een uitzondering gemaakt voor Rood-voor-Rood woningen?

- Toelichting onderdeel 6.4, De sloopverplichting betreft het geheel van de gebruikte varkensstallen, mestkelders en voeder- en mestsilo's op de betreffende productielocatie.

Opmerking: Wij zien graag een scherpere definitie van de sloopverplichting. Nu interpreteren wij de breedte van de sloopverplichting als de varkensstallen, mestkelders en voeder- en mestsilo's die vastzitten aan de romp van het dierenverblijf. Schuren en loodsen niet zijnde dierenverblijven vallen niet onder de sloopverplichting en kunnen blijven staan.

- Regeling Artikelen 5.1.b. en 5.2.b inzake het verwijderen van de meststoffen van varkens van de varkenshouderijlocatie binnen 8 maanden.

Opmerking: in verband met praktische overwegingen is het raadzaam om het leeghalen van mestkelders binnen de termijn van 14 maanden af te handelen. In vele gevallen is een deel van de mest namelijk dermate ingedikt, dat deze niet weggepompt/-gezogen kan worden. Pas wanneer stallen gesloopt worden is deze mest goed toegankelijk zodat deze met behulp van een kraan afgevoerd kan worden. Kortom, advies is om de termijn voor het verwijderen van de meststoffen niet op 8 maanden maar op 14 maanden te stellen.

- Regeling Artikel 5.1.c inzake het doorhalen van het varkensrecht voor tenminste 80% van het aantal varkens, uitgedrukt in varkensseenheden, dat gemiddeld in de periode vanaf 1 januari 2018 tot 1 januari 2019 op de varkenshouderijlocatie is gehouden.

Opmerking: ook een maximum invoeren van 100% om ongewenste situaties te voorkomen (handelaren die gebruik maken om extra rechten in de verkoop e doen).

- Regeling Artikel 5.1.f inzake de modelovereenkomst.

Opmerking: wat is de juridische status van de modelovereenkomst? Hoe houdbaar is deze wanneer deze betwist wordt?

- Regeling Artikel 13 inzake de rangschikking van de aanvragen.

Opmerking: Graag zien wij dat varkenshouders geïnformeerd worden over hun positie in de rangschikking. Bovendien vragen wij om extra aandacht (flankerend beleid) van de regionale steunpunten om varkenshouders die willen stoppen, maar toch niet voldoende hoog scoren op de geurranking.

Toelichting

- Toelichting onderdeel 2. passage "Geurhinder kan bij de mens verschillende reacties en effecten veroorzaken, die bij toenemende blootstelling kunnen leiden tot lichamelijke klachten (hoofdpijn, misselijkheid, verstoorde ademhaling en verstoorde hartslag) en/of psychische klachten (spanningen, structurele onvrede over het woon- en leefklimaat, vermindering van activiteiten buitenshuis). Geurhinder kan tot waardevermindering van bestaande woningen leiden en de mogelijkheden voor nieuwbouw beperken."

Opmerking: betwistbare constatering over gezondheidseffecten die niet bijdragen aan de opzet en communicatie over een goede regeling.

- Toelichting onderdeel 4. passage "Voor het vaststellen van de geurbelasting van een individuele varkenshouderijlocatie op een woning is aangesloten bij de uitgangspunten van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv)."

Opmerking: het in de regeling gehanteerde V-Stacks-gebiedsmodel wijkt af van het V-Stacks-vergunningsmodel dat wordt gebruikt voor de toetsing aan de regelgeving voor geurhinder van veehouderijen.